

Elinkeino-, liikenne- ja
ympäristökeskus

Katsaus rahoitusinstrumentteihin Varsinais-Suomessa

Webinaari YritysSalon kanssa

Leevi Törmäkangas

15.4.2021

Julkisen rahoituksen trendit

Euroopan unionin elpymispaketti

- **REACT-EU –haku 31.5.2021 asti**
- Kestävän kasvun ohjelma – valmistelussa

Nyt pinnalla ovat seuraavat läpileikkaavat teemat:

- Kiertotalous
- Vähähiiliset ratkaisut
- Vihreä siirtymä
- Digitalisaatio

“Tavalliset” rahoitukset innovaatioille & kansainvälistymiseen pyörivät kuten yleensäkin.

Julkinen rahoitus kehittämiseen

PK-YRITYKSET

Kehittämispalvelut
Analyysi,
konsultointi

Kehittämisavustus

Kehittäminen: tuotekehitys, kansainvälistyminen, messut, uuden avainhenkilön palkkaus

Erityisesti alle 5v. yritykset, ennen Tempo-kelpoisuutta, Muutoin rahoitusehtojen mukaisesti per maakunta

PK-YRITYKSET	PK-YRITYKSET JA MIDCAPIT				KAIKKI, ML. ISOT	PK-YRITYKSET	STARTUPIT
Innovaatio-seteli	Market ja Group Explorer	Exhibition Explorer	Talent Explorer	Tempo	T&K	Into	NIY
Osta innovaatio-osaamista	Markkinoiden selvitys, strategiatyö Max. 20t€ /yritys	Kv-messu-avustus Max. 30t€ /yritys	Palkkaa kv-osaaja, 6-12kk Max. 20t€ /yritys	Kansainvälistymisprojektiin Max. 50t€ /yritys	Kehitä palvelua, tuotetta, prosessia, liiketoiminta-mallia & pilotoi, todenna	Lisää innovaatio-osaamista kasvun pohjaksi, IPR-osto-palvelut	< 5v nopean kasvun start-upeille, 3-vaiheinen rahoitus, Globaali skaalaus, myynti
Avustus 5000€	Avustus 50%	Avustus 50%	Avustus 50%	Avustus 75%	Laina/avustus 50%	Avustus 50%	Avustus+laina, max. 1,25m€

ELY:n kehittämispalvelut

- Kehittämispalvelut ovat hyvä instrumentti liiketoiminnan strategiseen suunnitteluun ja ennen laajempaa kehittämishanketta
- Kehittämispalveluiden avulla saat kilpailutetun ja ammattitaitoisen konsultin käyttöön tuettuun hintaan
- **Kenelle?** Pk-yrityksille, joilla on jo vakiintunutta toimintaa
 - ”*yksi työntekijä ja yksi tilikausi*” -sääntö
 - Poikkeuksena innovaatioiden kaupallistamiseen liittyvä konsultointi
- Ei yhtiömuoto- tai toimialarajoituksia, ei kansainvälistymisvaatimusta. Ketterä hakuprosessi. De minimis-avustusta.
- Palveluntuottajat listattuna, Varsinais-Suomessa yli 70 asiantuntijaa
<https://sahkoinenasiointi.ahelp.fi/fi/asiantuntijahaku>
- www.yritystenkehittamispalvelut.fi

Kehittämispalvelut sopivat moneen tarpeeseen

- nykytila-analyysi
 - kehittämissuunnitelman laatiminen
 - kansainvälistymisen edellytysten arviointi
 - kansainvälistymisstrategia
 - organisaatiomuutoksen suunnittelu
 - omistajanvaihdoksen suunnittelu
 - talouden strateginen suunnittelu ja seuranta
 - tuotanto- ja palveluprosessien kehittäminen
 - tietojärjestelmähankkeisiin liittyvät esiselvitykset
 - laatu- ja johtamisjärjestelmiin liittyvät selvitykset
 - yritys vastuun kartoittaminen ja kehittäminen
 - verkkokaupan suunnittelu
 - markkinoinnin strateginen suunnittelu
 - myyntijohtamisen kehittäminen
 - asiakkuudenhallinnan kehittäminen
 - markkinointikanavien analysointi ja markkinoinnin kehittäminen
 - esimiestyön ja henkilöstöjohtamisen kehittäminen
 - työhyvinvoinnin kehittäminen
 - henkilöstön osaamiskartoitukset
 - rekrytointiosaamisen kehittäminen
 - innovaation kaupallispotentiaalinen arviointi
 - tuotteen tai palvelun uudistaminen
 - IPR:n liittyvät esiselvitykset
 - tuotekehitykseen liittyvät esiselvitykset
 - markkina-analyysit
-

Mihin ei ?

- verkkokaupan rakentamiseen
- nettisivujen tai markkinointimateriaalin toteuttamiseen
- ulkoistettuun rekrytointiin
- sopimusten laatimiseen

Kehittämispalveluiden hinnasto

- Analyysi 1-2 pv, **260 € + alv/pv**, kehittämistarpeiden ja mahdollisuuksien arviointiin ja kehittämissuunnitelman laatimiseen
- Konsultointi 2-5 pv, **325 € + alv/pv**, kun kehittämistarve on selvillä
→ räätälöity palvelu
 - *Kasvu ja kansainvälistyminen*
 - *Tuottavuus ja digitalisointi*
 - *Markkinointi ja asiakkuudet*
 - *Johtaminen ja henkilöstö*
 - *Innovaatioiden kaupallistaminen*
- Koulutus 10 koul.pv + 2 kons.pv, **1590 € + alv/osallistuja**. Pk-yritysten johdolle ja avainhenkilöille liiketoimintaosaamisen kehittämiseen, aiheita:
 - *Kasvuun johtaminen*
 - *Talouden ja tuottavuuden johtaminen*
 - *Markkinoinnin ja asiakkuuksien johtaminen*

ELY:n kehittämisavustus

- **Kenelle?** Pk-yrityksille jotka tavoittelevat kansainvälistä kasvua
- Ei pelkästään paikallisesti/kotimarkkinoilla toimiville, pois lukien kiertotalous- ja vähähiilisyys Hankkeet.
- **Kuinka paljon?** Vaihtelee maakunnittain, Varsinais-Suomessa:
 - Kehittämistoimenpiteisiin enintään 50 000 € (50% tuki)
 - Investointeihin 10-30% tuki (koneet, laitteet, aineettomat investoinnit), ei ylärajaa
 - Samalla hakemuksella yritys voi hakea tukea sekä investointiin & kehittämiseen
- **Mihin rahoitusta voi käyttää?**
 - Uuden kasvun luomiseen (uusien tuotteiden, palveluiden, tuotantomenetelmien kehittäminen)
 - Kansainvälistymiseen
 - Investointeihin (mm. uudet teknologiat, vihreä siirtymä)
 - www.ely-keskus.fi/rahoituslinjaukset
- REACT-EU = yrityksen kehittämisavustus

Varsinais-Suomen linjaukset

www.ely-keskus.fi/rahoituslinjaukset => Länsi-Suomi

- Luku 5.3.; kehittämisen osalta
- Varsinais-Suomessa kehittämisavustus suunnataan pk-yritysten innovatiivisten ja kansainvälistä kasvua edistävien kehittämishankkeiden tukemiseen.
- Rahoitus kohdistetaan pääasiassa alle 5 vuotta toimineiden yritysten hankkeisiin. [...] Kehittämisavustusta voidaan poikkeuksellisesti myöntää myös pidempään toimineiden pk-yritysten vastaaviin hankkeisiin. Tällöin edellytyksenä on, että yrityksellä ei ole aiempaa kokemusta tai onnistumista suunnitelmallisesta viennistä.
- Rahoituslinjaus on voimassa toistaiseksi ja siihen pohjautuvat päätökset tehdään käytettävissä olevien määrärahojen antamissa rajoissa sekä Covid-19 pandemian ns. elvytysrahojen mahdollistamana tukena.

Tuettavat toimenpiteet:

- Kansainvälistyminen – *”laajemman kansainvälistymisstrategian mukainen kehittämishanke”* (luku 4.1.2.)
- Tuotekehitys – *”Kehittämisavustus voi kohdistua yrityksen toimintaan laajemmin vaikuttavan kokonaisuuden, kuten esimerkiksi uusien tuotteiden, tuotanto/palveluprosessien ja -menetelmien kehittämiseen.”* (luku 4.1.4.)

5.3. Varsinais-Suomi

Varsinais-Suomessa kehittämisavustus suunnataan pk-yritysten innovatiivisten ja kansainvälistä kasvua edistävien kehittämishankkeiden tukemiseen. Rahoituksen kohteena ovat perusliiketoiminnasta poikkeavat merkittävät hankkeet, erityisesti maakuntastrategian (”Yhdessä rajat ylittävät”) mukaisesti liiketoiminta- ja kansainvälistymismahdollisuuden kehittäminen sekä näitä tukevat innovatiiviset tuote- ja tuotantomenetelmien kehittämishankkeet uuden liiketoiminnan synnyttämiseksi. Rakennerahastovarilla (EAKR) tuettavissa hankkeissa painotetaan vähähiilisyiden tavoitteita edistäviä hankkeita (esim. energia- ja materiaaltehokkuus) sekä uusien nousevien toimialojen hankkeita (esim. biotalous ja luovat alat). Rahoituksesta kohdennetaan erityismääräraha yritysten kehittämis- ja investointihankkeisiin Naantalissa seudun äkilliseen rakennemuutokseen liittyen. Rahoitus kohdennetaan ensisijaisesti bio- ja prosessiteollisuuden uudistamista edistäviin hankkeisiin.

Rahoitus kohdistetaan pääasiassa alle 5 vuotta toimineiden yritysten hankkeisiin ja avustus kehittämishankkeisiin voi olla enintään 50 000 €/hanke. Kehittämisavustusta voidaan poikkeuksellisesti myöntää myös pidempään toimineiden pk-yritysten vastaaviin hankkeisiin. Tällöin edellytyksenä on, että yrityksellä ei ole aiempaa kokemusta tai onnistumista suunnitelmallisesta viennistä. Tämän lisäksi avustusta voidaan myöntää myös innovatiivisten uusien kansainvälistä potentiaalia sisältävien toimintakonseptien kehittämiseen (esim. digitalisaatioon pohjautuvia). Rahoituksella kannustetaan myös yrityksiä hyödyntämään korkeakoulu- ja tutkimuslaitosteistyötä osana kehittämistoimenpiteitä.

Rahoituslinjaus on voimassa toistaiseksi ja siihen pohjautuvat päätökset tehdään käytettävissä olevien määrärahojen antamissa rajoissa sekä Covid-19 pandemian ns. elvytysrahojen mahdollistamana tukena.

Hyväksyttävät kustannukset kehittämishankkeissa

- **Rahapalkat (ilman työnantajamaksuja)**
 - Uuden palkattavan avainhenkilön palkkakulut
 - Olemassa oleva henkilöstö; vain keskeisten henkilöiden työpanos liittyen tuotteiden ja tuotantomenetelmien kehitykseen, erityisellä perusteella
 - Hyväksytään työajanseurannan perusteella!
- **Ostettavat palvelut**
 - Kehittämiseen liittyvät asiantuntijapalvelut
 - Hyväksytään vain kirjallisten tarjousten perusteella!
- **Raaka-aineet ja puolivalmisteet**
 - Vain prototyyppien kehittämiseen liittyvät materiaalit ja valmisteet
- **Osallistuminen ulkomailla messuille tai näyttelyyn**
- **Ulkomaan matkat ml. niiden kotimaan matkaosuudet**
 - Vain ulkomaan matkoihin liittyvät (kansainvälistyminen ja tuotekehitys), ei kotimaan matkoja muutoin
- **Välilliset kustannukset**
 - Kaikki muut projektista aiheutuvat kustannukset
 - Lasketaan prosentuaalisesti hyväksytyistä rahapalkoista (15%)

REACT-EU

REACT-EU-rahoitushaku on avattu yrityksille Varsinais-Suomessa

- **REACT-EU = yrityksen kehittämisavustus**
- Elpymispaketin ReactEU-rahoitusta maakuntaan n. 6,5m EUR, haku päättyy 31.5.2021
- Rahoituslinjaukset (Länsi-Suomen yritysrahoitusstrategia) määrittävät hankkeiden rahoituskelpoisuuden
- Painopisteinä uuden liiketoiminnan luominen, vihreä siirtymä ja digitalisaatio
- Hankkeet on toteutettava viimeistään elokuuhun 2023 mennessä.
- Seudulliset toimijat (Turku Science Park, YritysSalu, Ukipolis jne.) sekä ELY-keskus voivat antaa ilmaista neuvontaa rahoitushakuun liittyen
- Avustus on tavallisesti de minimis-ehtoista, mutta nyt v. 2021 myönnetään väliaikaisena valtiontukena → yritys voi hakea, vaikka de minimis-kumulaatio olisi täynnä
- Linkki: <https://www.sttinfo.fi/tiedote/react-eu-rahoitushaku-on-avattu-yrityksille-varsinais-suomessa?publisherId=69817888&releaseId=69902820>

Julkinen rahoitus investointeihin

PK-YRITYKSET

PIENET YRITYKSET*

**Kehittämisyhteistyön
investointeihin**

Koneet ja laitteet

Avustus 10-30%

**Maaseudun
investointituki**

Aineelliset ja
aineettomat
investoinnit, ml.
rakennukset

Avustus 20-35%

KAIKKI, ML. ISOT

Energiatuki
Uusiutuvan energian
käyttö, energian säästö
& vähähiilisyys

Avustus 10-30%

KAIKKI, ML. ISOT

**Kiertotalouden
investointiaavustus**
Hakukierros
16.4.2021 asti

Avustus 35-45%

**Rahoitus
käyttöpääomaan ja
investointeihin**

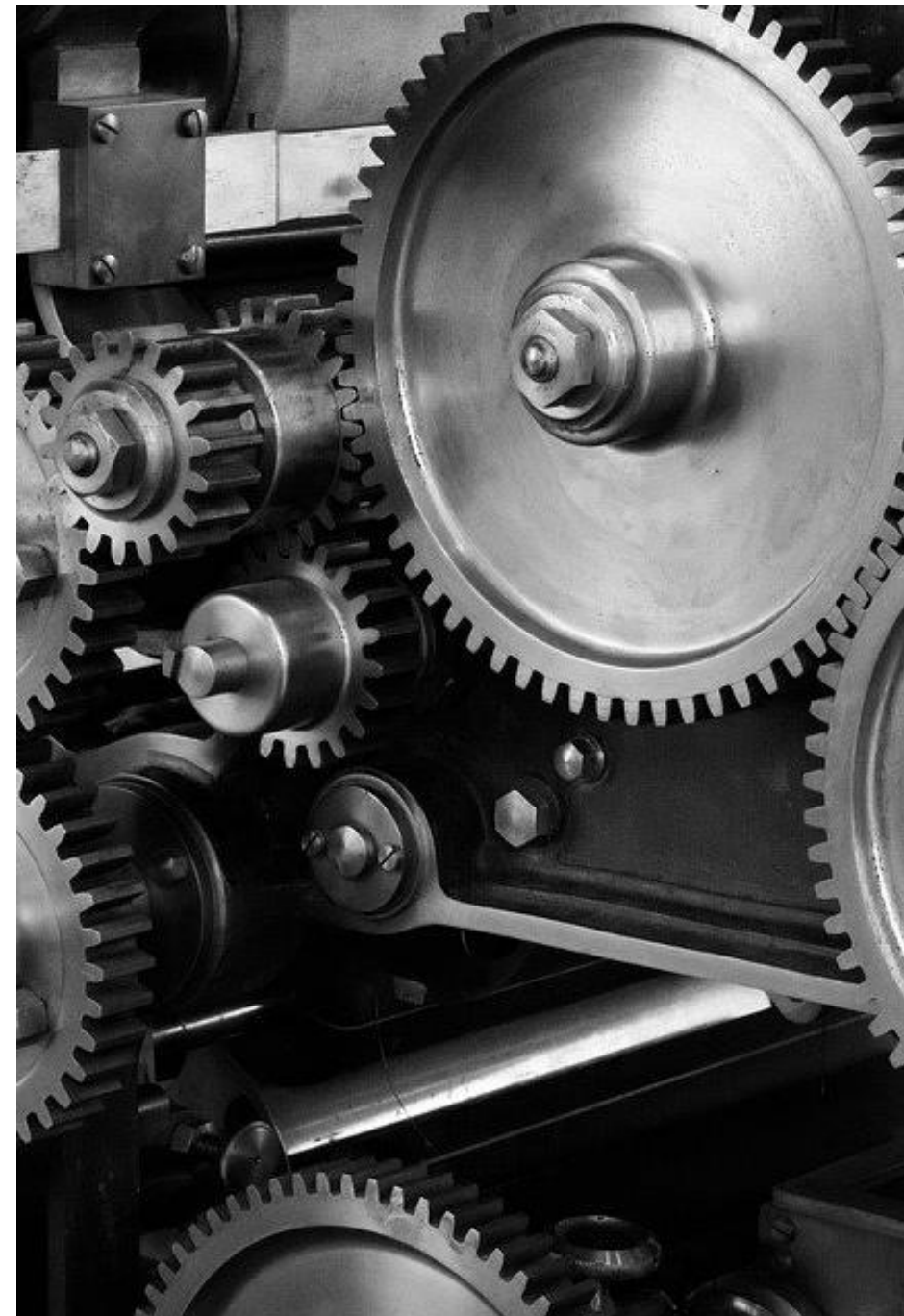
Takaukset, lainat ja
vientitakuut

* Sekä maataloustuotteita jalostavien
osalta pienet ja keskisuuret sekä
maaseutualueella että kaupunkialueella.

ELY:n kehittämisavustus investointeihin (REACT-EU)

Tuen piirissä ovat kone- ja laiteinvestoinnit, sekä näihin liittyvät aineettomat investoinnit.

- 1) Kasvu- ja työllisyysvaikutuksiltaan merkittäviin pk-yritysten, ja laajemmin yritysverkostojen kasvua ja kansainvälistymistä oleellisesti tukeviin yli 300 000 €:n kone- ja laitehankintoihin.
 - Keskisuurille yrityksille vain täysin uuteen liiketoimintaan.
- 2) Investointi liittyy kiinteästi vähähiilisyystavoitteeseen tai mahdollistaa uutta, innovatiivista kiertotalouden liiketoimintaa.
 - Ei kansainvälistymisvaatimusta, ei 300 000 € alarajaa

Kehittämisyavustus/REACT-EU investointeihin

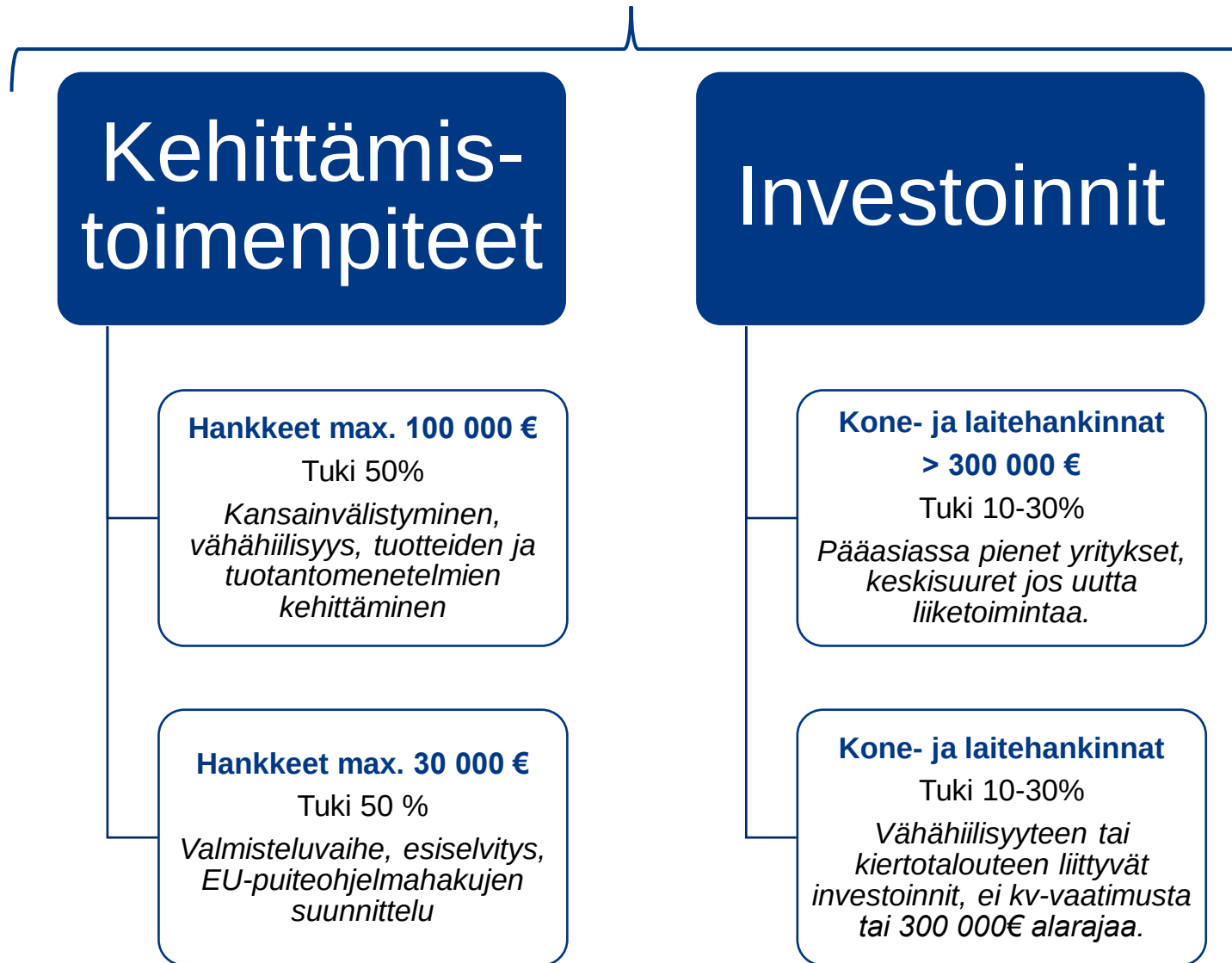
- Tuki-% riippuu yrityksen koosta ja sijainnista.

	II-tukialue (Salo/Somero)	III-tukialue (muu Varsinais-Suomi)
Pieni yritys	30	20
Keskisuuri yritys	20	10

- Yrityksen koon määritelmä: [Komission opas](#)

Yrityksen koko	Henkilöstö	Vuosiliikevaihto			Taseen loppusumma
PK-yritys	< 250	ja joko	≤ 50 M€	tai	≤ 43 M€
Pieni yritys	< 50	ja joko	≤ 10 M€	tai	≤ 10 M€

ELY:n kehittämisavustus (ml. REACT-EU)

Mihin kehittämisavustusta ei myönnetä?

- **Kehittämisavustus ei ole:**
 - Yleinen toimintatuki operatiiviseen liiketoimintaan
 - Myynti- tai markkinointituki
 - Tarkoitettu henkilöstön kouluttamiseen
 - Palkkatuki (olemassa oleva henkilöstö voi osallistua perustellusti TK-työhön, ja uuden avainhenkilön rekrytointia tuetaan)
- **Investointitukea** ei pääsääntöisesti myönnetä
 - liikenteen toimialan investointeihin
 - sosiaali- ja terveysalan tavanomaisiin kalusto- tai kiinteistöinvestointeihin (mm. päivä- ja hoivakodit, vanhuspalvelut)
 - korvausinvestoinneiksi katsottaviin hankintoihin
 - tavanomaisiin tietotekniikkahankintoihin (tietokoneet, puhelimet, tulostimet, ohjelmistopäivitykset)
- Kilpailullisista syistä **kehittämisavustusta** ei pääsääntöisesti voida myöntää:
 - vähittäis- ja tukkukaupoille tai Internet-pohjaisille verkkokaupoille
 - ravitsemistoimintaan (pl. toiminta osana laajempaa matkailuhanketta)
 - yksityishenkilöille kuluttajapalveluja tarjoaville yrityksille
 - maa-, metsä- ja rakennusurakointitoimintaan

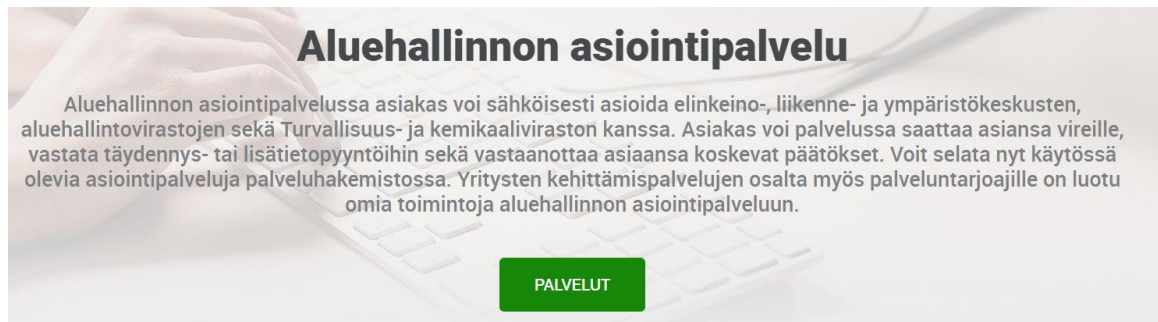
Asiantuntijapalveluyritysten (mm. liikkeenjohto, markkinointi, yms. konsultointi) kehittämishankkeilla tulee olla merkittävä, toimialan tavanomaisia palvelumalleja uudistava vaikutus tai kansainvälistymiseen tähtäävä tavoite.

REACT-EU hakemusten takaraja 31.5.2021

- Mistä haen rahoitusta?

Aluehallinnon asiointipalvelu

<https://sahkoinenasiointi.ahtp.fi/fi>

Yritysrahoitus → Yrityksen
kehittämisavustus investointeihin ja
kehittämistoimenpiteisiin

Voittavan hakemuksen tunnusmerkit

- ✓ Selkeä tavallisesta liiketoiminnasta poikkeava, **merkittävä** kehittämishanke
- ✓ Yrityksen talous on kunnossa → edellytykset kannattavaan toimintaan
- ✓ Tähtäimessä kansainväliset markkinat tai merkittävä positiivinen ympäristövaikutus
- ✓ **Kuvaus nykytilasta:**
 - Liikeidea & ansaintalogiikka
 - Mitä osataan ja mihin osaaminen perustuu
 - Asiakkaat, tuotteet, toimintapuitteet ja kapasiteetti
 - Markkina-alue, kilpailutilanne ja kilpailuetu

Jos nämä eivät ole tiedossa → harkitse **yrityksen kehittämispalveluita**

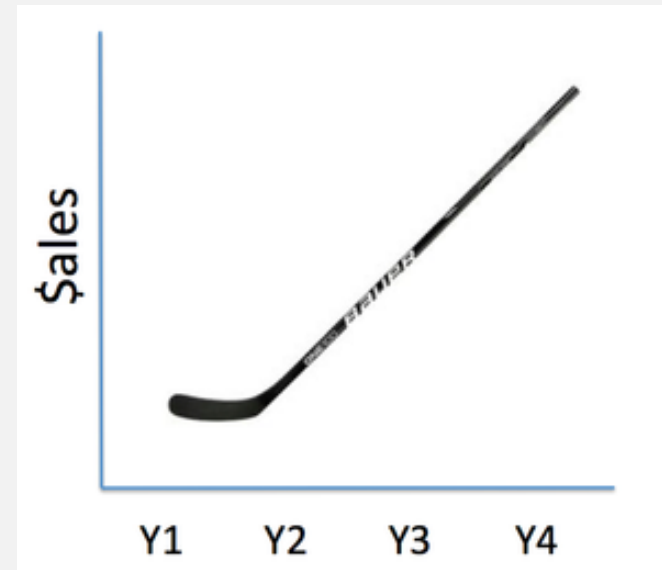
Voittavan hakemuksen tunnusmerkit

✓ Omarahoitusosuus

- ELY rahoittaa max. 50% kuluista
- Kerro, miten rahoitat oman osuutesi projektista!
 - Pääomasijoitus, tulorahoitus, pankkilaina...
 - Rahoitus täytyy olla varmistettu
 - Dokumentaatio liitteeksi, esim. ajantasainen kirjanpitoajo (tuloslaskelma ja tase)

✓ Hankkeen vaikutukset kuvattu

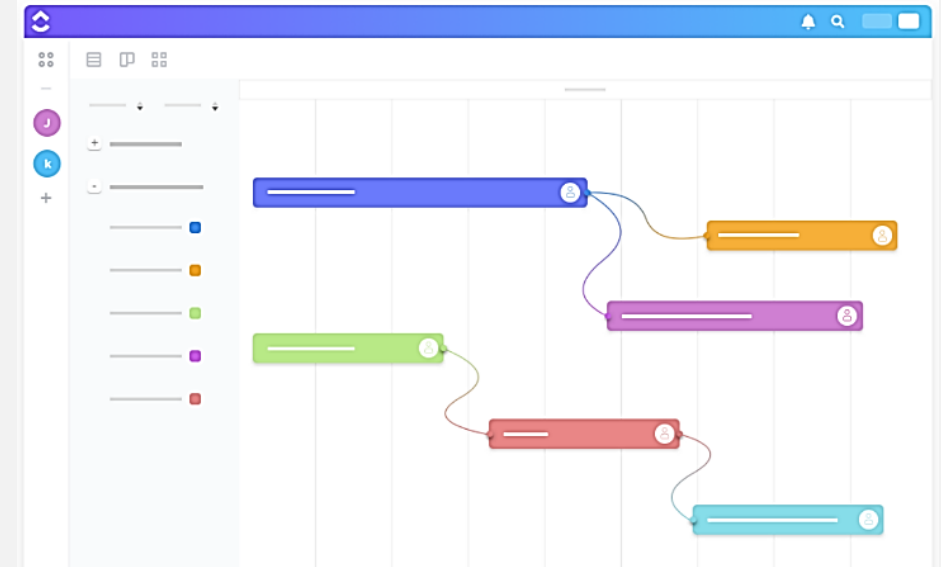
- Arvioi liikevaihdon & viennin kehittyminen, realistinen ja tavoitteellinen ennuste
- Viittaa liiketoimintasuunnitelmaan!
- Avaa logiikka arvioiden takaa, esim. myydyt tuotteet/palvelut/projektit ja keskimääräinen myyntihinta (€), **kerro mistä liikevaihto syntyy!**

Hankesuunnitelma

- Suunnitelma on vapaamuotoinen, mutta suositeltavaa on **hankkeistaa** kaavaillut toimenpiteet huolella & tehdä konkreettinen projektisuunnitelma.
 - ✓ Konkreettiset **tavoitteet**, miten ne tukee yrityksen liiketoimintastrategiaa?
 - ✓ **Resurssit**: kuka tekee, mitä tekee, milloin tekee? (Liitteenä tarjoukset ja/tai erittely oman henkilöstön ajankäytöstä, esim. per henkilötyökuukausi * kk-palkka)
 - ✓ Jaa työ vaiheisiin, esim. per työpaketti, **kuva työ & erittele kustannukset**
 - ✓ Aikatauluta työpaketit ja projekti (**esim. Gantt-kaavio**)

Työpaketti 1	Lisää työpaketin nimi
Kuvaus	Kuvaa työpaketin sisältö ja eri vaiheet.
Työntekijät	Työpakettiin osallistuvat työntekijät, Nimi ja työmääräarvio, htkk Mikä osuus työajasta käytetään projektille (%)? Esim. -N.N., toimitusjohtaja, 4 htkk, 80 % työajasta -M.M., teknologiajohtaja, 2 htkk, 40% työajasta
Kokonaistyömäärä	Työpakettiin käytetty työmäärä yhteensä: X htkk
Alihankintaostot	Alihankkija 1, X€, kuvaa työn sisältö (tarjous oltava liitteenä)
Muut kulut	Matkakulut messuille (ulkomaille), messuosallistumiset, prototyyppin rakentamiseen liittyvät raaka-aineet
Tulokset	Luettele työpaketin tärkeimmät tulokset
Aikataulutus	Esim. syyskuu 2020 – tammikuu 2021 (5 kk)

Leevi Törmäkangas
Team Finland-koordinaattori
Varsinais-Suomen ELY-keskus

leevi.tormakangas@ely-keskus.fi
Puh. 0295 022 616

